

Deca na društvenim mrežama: Kada je pravo vreme?

Deci je potrebna posebna zaštita. Koliko im je potrebna na putu od kuće do škole i u drugim svakodnevnim situacijama, toliko im je zaštite potrebno i pri korišćenju interneta.

Internet i različite društvene mreže doživele su svoj procvat u poslednjih nekoliko godina. Naravno da ne možete svoje dete zaštititi u toliko meri da ono ne zna ništa o tome, pa čak i neke strašne stvari koje su u vezi sa tim.

Jednostavno, svi smo okruženi savremenom tehnologijom koja nam omogućava da u svakom trenutku budemo online ukoliko to želimo.

Posmatrajući sve to oko sebe, dete želi da se uključi i bude **aktivni član** ovakvih dešavanja, koja uključuju i pravljenje profila na društvenim mrežama.

Kada je pravo vreme za to?

Dete će možda tražiti od roditelja da mu dopuste da ima profil na društvenim mrežama ukoliko ono vidi da neki iz razreda već ima ili da je sve veći broj njegovih vršnjaka koji su na ovaj način uključeni i izloženi virtuelnom svetu.

Prema rečima dečijih psihologa, ovo pitanje je za decu veoma važno – **kada će i oni moći da imaju profil na Facebook-u?**

Šta reći detetu koje želi profil na društvenoj mreži?

Ukoliko smatrate da je vaše dete još uvek suviše malo da bi imalo profil na nekoj društvenoj mreži, možete mu to tako reći i pokušati da objasnite zašto je potrebno da sačeka još na primer godinu dana.

Naravno, morate biti spremni da će vam dete odgovoriti sledećim argumentom – **“Svi moji drugovi već imaju profil na Facebook-u”**. Šta onda?

Facebook je odredio starosnu granicu za pristupanje ovoj mreži. Naravno, ukoliko na profil stavite tačan datum rođenja Facebook će vam dozvoliti pristup, odnosno zabraniti ukoliko korisnik koji želi da napravi profil ima manje od 13 godina.

Upravo vam ovo može biti kontraargument **ukoliko je vaše dete mlađe od 13 godina – da ne sme ni da napravi**, a da takođe ne sme da lažira svoje podatke, pa možda odustane od ove želje, ali samo možda.
Da li je dete spremno za virtuelni svet?

Sva deca odrastaju različitom brzinom i ne može se dati univerzalan odgovor na pitanje – kada je dete dovoljno spremno da ispravno koristi svoj profil na društvenoj mreži.

Veoma je **važno da dete edukujete o svemu što se dešava na internetu**, odnosno o načinu na koji funkcionišu društvene mreže. Nemojte ih plašiti, ali ukažite im i na negativne stvari koje sa sobom nose društvene mreže i na šta je potrebno obratiti posebnu pažnju.

Pokušajte sami da procenite da li je vaše dete dovoljno zrelo za ovakav način komunikacije, koji može uključiti veliki broj ljudi koji mogu biti i znatno stariji od njega.

Kontrola samo kod kuće

Mnoga deca ni ne pitaju svoje roditelje da li mogu da naprave profil na Facebook-u jer je njima to već dostupno, zahvaljujući mobilnim telefonima koje koriste.

Jedino što ostaje roditeljima u ovom slučaju jeste da kontrolišu šta njihova deca rade na društvenim mrežama dok ih koriste na kućnom kompjuteru.

Zašto deca žele profil na društvenim mrežama?

Dečja radoznalost se manifestuje na više načina. Naravno, često tu radoznalost ne pokazuju onako kako bi trebalo niti se interesuju za nešto što bi im možda više bilo od koristi, ali su željni spoznavanja novih stvari.

Što se tiče tinejdžera, kod njih je u najvećoj meri iskazana radoznalost, koja je okrenuta ka njima samima. Oni tada upoznaju sebe, ali nemaju drugačiji način nego kroz interakciju sa drugima i kroz probanje novih stvari.

Upravo je to razlog zbog kog **tinejdžeri žele da imaju profil na društvenoj mreži** – oni žele da upoznaju što više ljudi i da kroz komunikaciju sa njima spoznaju svet oko sebe, ali i same sebe u svoj toj zbrci koju oni još uvek ne razumeju.

21. vek je period ekspanzije moderne tehnologije, pa je svima najnormalnije da se više komunicira preko interneta nego uživo, bar što se tiče mlađih generacija koji su rođeni okruženi savremenom tehnologijom i koji ne znaju kako je društvo funkcionisalo pre pametnih telefona, interneta i tablet računara.

Šta deca rade na društvenim mrežama?

Deca koja imaju pametne telefone preko kojih mogu da pristupe različitim društvenim mrežama najčešće i koriste društvene mreže bez znanja i kontrole roditelja.

Prema istraživanju **Unicef**-a i Instituta za psihologiju, 15 odsto učenika osnovnih škola bi se videlo uživo sa osobama sa kojima su se dopisivali posredstvom društvene mreže, odnosno preko interneta.

Ovo istraživanje je sprovedeno u velikom broju država, a uskoro će i Srbija biti deo Unicef-ovog programa "Deca na mreži", pa će biti lakše dati odgovor na pitanje – **šta deca rade na internetu** i kako ih roditelji mogu zaštititi od rizika.

Bez obzira na to što prema pravilu deca mlađa od 13 godina ne bi mogla da pristupe društvenim mrežama, ipak se u sve većem broju pojavljuju baš pripadnici te starosne grupe na sve popularnijim društvenim grupama, kao što je Facebook i Instagram, na primer.

Kako bi mogli da pratite šta vaša deca rade dok surfuju internetom, predlog je da **kućni kompjuter bude u nekoj zajedničkoj prostoriji** u kući/stanu, kao što je dnevna soba.

Još jedan od način da pratite šta vaša deca rade na društvenim mrežama, pogotovo ako imaju manje od 13 godina, jeste i da imate šifru profila vašeg deteta na društvenoj mreži koju koristi, kao i da napravite svoj profil kako bi, kao prijatelj, bili prisutni u virtuelnom životu svoj maloletnog deteta.

Poverenje je ključno

Tinejdžeri spadaju u veoma osetljivu grupu, jer se nalaze u periodu gde od deteta izrastaju u odrasle ljude, pa je potrebno sa njima imati poseban odnos.

Ukoliko postoji poverenje između vas i vašeg deteta, lakše ćete imati "kontrolu" nad onim što ono radi na internetu, jer će i samo doći do vas i reći vam ako ima neki problem, sumnju ili nešto tome slično.

Osim poverenja u ovom smislu, **potrebno je da dete ima poverenje u vas** kada mu pričate o načinu na koji se odvija virtuelni svet, čiji su oni deo svaki put kada pristupe internetu.

Pročitaj više <http://osnovneskole.edukacija.rs/roditelji/saveti/deca-na-drustvenim-mrezama-kada-je-pravo-vreme>